

Paul

CORINTH

ep Tuptsiwni'yuñqamuy amumi añk Pēniata

1 ¹Nu' Paul, God tunatyayat ahpìy Jesus Christ ayaatnihqa it penta, itahtupkoy Timothyt ámuma. Itam Corinth epeq God aw tōnawtaqamuy öqalanta, pu sohsokmuy God sinomuyatuy añ ahsupoq Achaia-tutskwat ep yesqamuy pīwu. ²Nam núokwa, pu kwakwha unañwa God Itanay añqw umumi pitsíwiwtaa, pu Jesus Christ Itahtutuyqawhqay añq'ö.

Paul Gives Thanks to God

³Nu God, Itahtutuyqawhqay Jesus Christ Náyatnihqat aw hahlayhtima. Kwakwhat pi pam Itananihqe itamuy ökwatuwa, pu itamumi unañwtavi'ma. ⁴Itamuy hihita añ kānanvotq, ahsupoq put añ pam itamumi unañwtavi'ma; noqw öviy itam piw tuwat hakimuy hihita añ kānanvotyaqamuy amumi unaiñwtapyaniqey tuwi'yuñwa, God itamumi hin unaiñwtapqat pan'i. ⁵Pi kurs itam Christ amum hihita añ kānanvotq, pu' pas pavan pam itamumi soon qa unañwtavi'tani. ⁶Pi kurs itam haqam hihta añ kānavote', pay hapi umuy suyan unaiñwtotiniqat, pu ayo nōñakniqat öviy itam put añ kuyvaiñwu. Noqw ason God itamumi unañwtaviqw, itam umumi unañwtapniqey tuwi'vaniqat öviy panta; noqw itam umumi unañwtapq, uma itamun kānanapte' qa nañ'eknaye', añ kūkuyvani. ⁷Itam qanánatsopkaiw God aw yanta, it navoti'taqee: Kurs uma itamun hihta añ kānanaptaqw, God umumi unañwtapni, itamumi hin unaiñwtapqey pan'i. ⁸Pi itam Asiat ep hin kānavotqat uma navoti'yuñwniqat itam nāwakna, itahtupkomu. Pas pi itam as soon añ kuytani, itah'öqalay yupqöyva putuhtiq'ö. Noqw öviy itam okiw itahqatsiy añ nánahtsopti. ⁹Panta, nihqe öviy itam qa qátuniqey pañso

pitu, itam nāp itah'ōqalay qa aw yantat, God aw yantaniqe ūviy'o, it hakiy so'pumuy ahoy tātaynaiwuqat aw'i. ¹⁰Pam hapi mokiwuy añqw itamuy ayo távihqe, nāt itamuy ayo tahtaptima; nihqe pay nāt soon pam itamuy ayo qa tāviniqat itam aw tuptsiwni'ta. ¹¹Okiw as uma God itamuy nāt ayo tāviniqat ūviy itamuñem nāwakinwisni, añ kāysiwhqamuy amumuma; noqw ason pam panhtiqw, pep pu' uma pumuy amumum put ep God aw hahlayhtiwiñi.

The Change in Paul's Plans

¹²Itam it ep hahlayhti, itahtupkomu. Itam súáñqawniqey itah'unaiwpeq navoti'ta. Itam qa atsáy'makañw, suan hinma, qa nāp itahwuñniy aña'a, panis God nūokwayat-sa aña'a. Pan itam hinma sinmuy amuhpaa, pu umuhpa' piwu. ¹³Pay nu umuy hihta mātsi'yuñwiniqat pan umumi pēna. Pay hisnen uma yūmosa put mātsi'wiñi. ¹⁴Pay uma itamuy qa pas tuwi'yuñwa. Pay as uma itamuy suyan tuwi'yuñwe', Itahtutuyqawhqay Jesus pítuhqat ep uma itamuy hahlaytotini, itam umuy hin hahlayhtiqt pan'i. ¹⁵⁻¹⁶Noqw it yantaqat nu qapévevnaqe as ūviy pay mohti umumiñiqey pan unañwti, pu umuhpiy Macedoniat awnit, Macedoniat añqw umumi piw áhoñiqeyu; nen nu lōs umuy paañwaní. Noqw nu umuñaqw Judeat aqwniqw uma nuy paañwayani. ¹⁷Nu umumiñiqey qa paysoq nanawini. Nu yep qatsit ep haqawatuy qa amún lōq lavayi'ta-Kurs antsaa, it'a, pu piw Qae, itwata. ¹⁸God pas qa átsanhqa inumi navoti'taqw, nu súáñqawu. Nu qa lōq layayi'ta. ¹⁹Ura Sylvanus, pu Timotheus, pu nūu, itam umuy it Jesus Christ God Tiyat áawnaya. Noqw pam hapi pas antsaa. Pam pas qa hihta ep wiñwhinta. ²⁰Pi God sinmuy hihta áawnaqw, Christ hapi amumi put antsanñwu. Noqw paniqw hapi ūviy itam put tuñwniyat aw yankahkañw, Nam antani, kitotaiñwu, God tayawintiwniqat ūviy'o. ²¹God hapi itamuy, pu umuy Christ aw sinotaqe itamuy asna; ²²Piw itah'unaiwpeq Qahováriwtaqat Hikwsit akw tuvoylata. Yan pam hin itamuy áawnaqey pan itamuñem yúkuniqey itamumi mahtakna. ²³God inumi navoti'taqw nu umumi súáñqawni: Nu hapi umuy óokwatuwhqe ūviy pay hāk Corinth qa aqw'a. ²⁴Nu umuhtuptsiwniy ep umumi tuyqawi'taqey qa pañqawu; pi uma tuptsiwnit ep hōñi; nīkañw okiw as umuy hahlayhtiniqat ūviy itam umumum tumalay'ta.

2 ¹Yan nu it wūwaqe pay nu pāpu qa putuiwkañw umumi pítuni.
2 Ispi kurs nu umuy unañwmoknaqw, ya hak nuy hahlaytapnani? Sen i' inuhpiy qahahlayhtiqa panhtini? ³Noqw nu paniqw ūviy umumi pēna, taq nāp hisat nu umumi pite', unañwmokni, añwu as nu umumum hahlaynikāñwo; pi nu umumi navoti'taqe, nu hihta ep hahlayhq, uma piw put ep hahlayyani. ⁴Pi nu kānanvotkañw iunañway tūtuyhq okiw pakkañw umumi pēna; uma qahahlayhtiniqat qa paniq'ö, pi nu umumi pas unañway'taqey umuy navotnaniqee.

Forgiveness for the Offender

5 Noqw pay pi hak itamuy unañwmoknaqa pay qa nuy-sa pantsant, pay umuy piwu; pay nu qa pas umuy sohsokmuy tukopnaniqe öviy kita. 6 Noqw pay pi pam tāqa wūhaqnihqamuy amuhpe yan sisviqw pay pam a'ñoö. 7 Noqw öviy uma qa panwat aw wūwantotat, uma put hiniwhtipuyat ep aw pōhikye', aw unañwtapyani; taq nāp hisat pam qahahlayhpit akw nāwihkini. 8 Noqw uma put aw unañway'yuñqey pas piw put aw mahtaknayaniqat öviy nu umumi okiwhiñqawlawu. 9 Pay nu pi yan tunatyawkañw umumi pēna, umumi pohtaniqee, mātaq pi uma pas sohsok hihta añ inumi tūqayyuñwa. 10 Pay uma hakiy aw hihta ep pōhikye', put ahpiy ayo yukuyaqw, pay nu soon qa piw aw pōhikni, sen pam inuhpewi qaanhraq'ö. Nu umuy tunatyawtaqe Christ aw yankañw put ep aw pōhikni. 11 Taq nāp hisat Satan itamuy ūnatoynani; pi itam put hin tunatyawkañw hintsakqat mātsi'yuñwa.

Paul's Anxiety in Troas

12 Pu piw ura nu Christ añqw lomatuawit yuaataniqe Troas ep pituqw, Tutuyqawhqa inuñem nukwánw'ew qenita, 13 Níkañw nu itupkoy Titus pepeq qa tuwaqw, kurs pas iunañwa soon uyiwaltini; nihqe öviy nu pay pumuy mātapt, pahpiy Macedoniat aqw'a.

Victory through Christ

14 Noqw pay kwakwhat pi God Christ añ itamuy áñwutaque it nāqöiyuw añaqw tūwiktiwyaqat pan itamuy tsamnuma; nihqe itamuhipiy put añaqw lomatuawit hihta kwañwáhovaqtuqat antaqat sohsovik añ kúrukinta. 15 Pi soñawnen itam Christ ahpiy hihta kwañwáhovaqtuqat God eñem tataqtsoqwaqat anyuñwa, piw put unañwveya. Noqw sinom itamuqlapyaqam itamuy hovaikwy, ima mokiwyaw ökiwisqamu, pu put añaqw ayo nōñakiwyuñqam piwu. 16 Mokiwyaw ökiwisqamuñiqw, itam hihta nuhtsel'ewakwnihqat mokiwyaw ãawnaqat anyuñwa; noqw pay ayo nōñakiwtaqamuñiqw, itam hihta kwañwáhovaqtuqat qatsit ãawnaqat anyuñwa. Noqw hak sen it tumalat añ aptsiwta? 17 Pi wūhaknihqam God lavayiyat nukushintsatsnaqw, itam qa pumuy amunyuñt, God atpip qaatsáy'kahkañw, put lavayiyat Christ añ yuaatota, God ahpiy put aw ayatiwyaqee.

Servants of the New Covenant

3 1 Ya sen itam nāt pas pu' piw hákimnihqey umuy áwintani? Hal sen pi itam añ hakimuy amún umumi pan tutuvenit hintaniqat uma nānawakna? Ya sen itam umuñaqw pan tutuvenit tuñlay'ta? 2 Qae; itam pan tutuvenit qa nāwakna, pi uma pas nāp tutuvenit anyuñwa,

itah'unañwpeq pey'taqata; noqw sohsoyam put añ túñwayaqam itamuy hakimuynihqat pu hihta tumaltaqat navoti'yuñwa. ³Uma tutuvenit Christ tuawi'taqat anyuñwa. Pi itam umumi lomatuawit taviqw, qátuhqat God Hikwsiat soñawnen put pēna, qa tutuvenkuyit akw tutuvenit añ'a, pu qa owavutsqat añ'a. Pam umuh'nañway taytaqat añ put pēna. ⁴⁻⁵Itam qa nāmi yantat, God aw yankaiw Christ añ yan yuaata. Pi itam nahpiy qa hihta añ apsiwta, pas God öqlayat-sa ahpiy'o. ⁶Pam hapi itamuy it puhuvasiwnit eñem hintsatsnaniqey añ apsiwtaniqat itamuñem yuku. Noqw i' pasiwni Hikwsit ahpiy mātaviwa, hísatwat tutuvenit añ pey'taqat qa pan'i. Pi sinom mokiwyu hihkay'yuñqat pan hisatvasiwnit añ pey'ta; noqw pay puhuvasiwni Hikwsit ahpiy mātaviwhqa sinmuy qatsfmqañwu. ⁷Ura i' tutavo owat añ pey'taqat sinmuy so'niqat pan amumiñem yuku; níkañw pam God lolmat tālawñwayat mahtakna; öviy pi Moses tayaat put tālat akw tālawva, pam tutavot makiwhq'ö. Noqw Israel-sinom kurs hin put taywayat aw tātayyani, nāmahin pi pay tāla as ahpa' súlaw'iwmaq'ö. ⁸Noqw öviy i' pasiwni Hikwsit ahpiy makiwhqa tis pas pavan put lolmat tālawñwayat mahtaknani. ⁹Pi kurs lolma tālawñwa hisatvasiwnit amum yante', tis pas pavan pam piw puhuvasiwnit amum yantani. Pi hisatvasiwni sinmuy mokiwyu hihkay'yuñqat pañqawu, noqw puhuvasiwni pumuy suan qatsit aw tsāmi'ma. ¹⁰Noqw öviy hisatvasiwnit añqw tāla pēvewma, puhuvasiwnit añqw tāla put epnihqe pas suyan tālawvaqw öviy'o. ¹¹Noqw kurs i' pasiwni tūwayatoqa tālat amum mātaviwhq, tis pas pavan i' qa tūwayaniqa tālawvani. ¹²Noqw öviy itam it puhuvasiwnit aw yanyuñqe pas qa tuhtuskahkañw yuaatota. ¹³Pu itam Moses hihta akw pitsáñway nōmaqw qa panyuñwa; ura pam panhtiqw Israel-sinom tālat pay súlaw'iwmaqat qa pas aw tayyuñwa. ¹⁴Noqw pay pumuy wuwniam qatālawvaya; öviy pi hikis nāt pu' puma mohtiwat pasiwnit añ túñwantotaqw pumuy unañwaam soñawnen hihta akw nōmiwyuñwa. Noqw pi pay Christ itamuñem nōmiwtaqat ayo hōlökna. ¹⁵Hikis pi nāt pu' it talōñvaqat ep pumuy Moses tutuveniyat añ túñwantotaqw unañwaam nākwapta. ¹⁶Noqw pay ason hisat puma Tutuyqawhqaqat aw nánamtöke', puma suyan māmatsyani, ispi nākwapnit ayo yukiwhq'ö. ¹⁷Noqw i' Tutuyqawhqa hapi Qahováriwtaqa Hikwsit. Puma put aw nánamtökq, Tutuyqawhqaqat Hikwsiat pumuy qenivo óyani. ¹⁸Noqw itam qa nākwapkahkañw soñawnen panapsat aqw Tutuyqawhqaqat lomavitsañwayat tuway'yuñwa; nihqe pañqw kuytaqat an suytsepiwat nānañumo lomavitsañwayat aw alōñ'iwwisa, Tutuyqawhqaqat Hikwsiyat ahpiy'o.

Spiritual Treasure in Clay Pots

4 ¹Itam God núokwayat akw it tumalat aw taviwhqe, öviy qa tsako'nañway'kañw put hintsaki. ²Itam qa nanauyve it hintsaki; itam qa tūunatotoyna; piw God lavayiyat aw qa yēwalawu; itam qa pankaiw,

God lavayiyat pas suan yuaata. Noqw pahsat pu sinom sohsoyam nanāp unañway ep itamuy hihta tutuqaynaqat ań pupriyanwu, ispi itam God attip wúnuq'ö. ³Noqw kurs itahlomatuawi hakimuy amumi tupkiwtaniqw, pay hapi pam ań qatuptsiwni'yuñqamuy amumi tupkiwta. ⁴Pi yep qatsit aw moñw'iwtqa qatuptsiwni'yuñqamuy unañwayamuy aw qatālawna, taq nāp hisat pumuy unañwaam tālawvaqw, puma Christ God an son'iwhqat, lolmat tālawñway'taqat ańqw lomatuawit aw tuptsiwyani. ⁵Pi itam qa nāyuatat, Christ Jesus Itahtutuyqawhqay put itam yuaata, pu itam umumi tūwiku, Christ Jesus énemi. ⁶Pi God tāla qatālat ańqw tālawvaniqat pañqawhqa itah'unañway aw tālawna; noqw öviy itam Jesus Christ ań God lolmat tālawñwayat tuway'kahkańw sinmuy amuhpa' put kúrukintota. ⁷Noqw itam soñawnen it tālat pas hihkay'taqat tsöqasivut ań tañay'yuñwa, itahtokoy súlawtotiñwuqat ań'a; noqw öviy sohsoyam nanaptani it öqalat pas pávannihqat God ahpiynihqata, pam hapi qa nāp itamuhpip'ö. ⁸Itam nānan'ivaq sóontsaniwyaqw, God itamuñem qeni'ta; itam as kurs hinhtotinikaiw pay qa nańeknaya. ⁹Itam okiwsahsanwakaiw, pay qa tatamhiwy; tūviwkahkańw pay itam qa súlawhti. ¹⁰Itam nāqavo Itahtutuyqawhqay Jesus hin mokqat pay pan piw so'niquey pepya, Jesus qatsiat itahtokoy akw namtaknaniqat öviy'ö. ¹¹Pi itam nāt yesq mokiwu soñawnen itamuy nöy numa, itam Jesus sinomatniqw öviy'ö; noqw pay pam itamuy yümosa taytoynaqw, itam itahtokoy súlawhtiñwuqat akw put öqalayat nuhtumi mahtakni'yuñwa. ¹²Noqw öviy hapi mokiwu itamuhphe tumalay'ta, noqw qatsit sútsepnihqa umuhpa'wat tumalay'ta. ¹³Ura yan hapi pey'ta: Nu tuptsiwhqe öviy yuaayku, yan'i. Noqw itam öviy itah'unainway ep qapévewnayaqe qatuhtuskahkańw yuaatota, ¹⁴It navoti'yuñqee: God Tutuyqawhqat Jesus ahoy tātaynaqa soon piw itamuy qa enań ahoy tātaynaniqata. Pam itamuy tātaynat itamuy-níkańw, pu umuy put aw tsamvani. ¹⁵Pi itam umuñem sohsok hihta ań kuhkuyva umuy ayo nónakniqat öviy'ö. Noqw pep pu' God kaysiwhqamuy amumi níokway pas pāpu qaöwímahtaknani, pu put kwakwhatiwiskahkańw put pas hihtatotaqam suyhtsepñwat wühaq'iwwisni.

Living by Faith

¹⁶Noqw öviy itam soon nańeknayani. Pay as pi nāmahin itahtoko nuksiw'iwmaqw, itahhikwsi nāqavo pūhuiwma. ¹⁷Itam yep qatsit ep pay hīhiñwsaqw hihta ań kānanvotya, pay nāt hihsavoo. Níkańw put ań itam pas pavan hihtuyaniqey aw ókini. Nen itam hihta ań kānanaptaqey qahihtatotani. ¹⁸Pi itam hihta mātaqyaqat qa aw tunatyawwist, hihta qa mātaqyaqat aqw taywisa. Pi himu mātaqyaqa pay súlawhtiñwu; noqw pu i' himu qa mātaqyaqa pam pas soon súlawhtini.

5 ¹Pi itam it navoti'yuñwa: Hisat itam yep qatsit ep itahtokoy kihsit antaqat mātapye', öveqatsit ep kihut sútsepnihqat God ańqw makiwyani, God

ahpiy yukiwtaqata, qa sinot māyat ahpiy'o. ²Pi itam yep qatsit kīhut kihsit ep nāt yesqe öykita. Pi itam öveqatsit ep itahkiy aw yuñniqey kwaiñwtotoya. ³Pi itam öveqatsit aqw öke', pas antsa tokot qa sakwitiñwuqat itam yūyahni; put itam soon haqami ñastatotini. ⁴Pi itam yep qatsit ep itahtokoy ep nāt yesqam hīhihta añ kānanvotyakahkaiw nāwalalwa, itam it tokot ayo yukuyaniqey qa put nānawaknat, pūhut tokot makiwyaniqey nānawaknaqee. Pi pep pu' God itahtokoy pay súlawhtiñwuqat tokot qa súlawhtiñwuqat enañ nāhoyniwani. ⁵Nihqe pam itamuy Qahováriwtaqat Hikwsit máqahqe pas suyan itamuñem panhtiniqey mahtakna. ⁶⁻⁷Pi itam qa hihta tuway'kahkañw, qapēvewnit añ hinwisa. Nihqe öviy itam wuko'nañway'yuriwa, it navoti'yuñqee: Tutuyqawhqat haqam qátuhqat itam qa pep amum yēse, ispi itam nāto itahtokoy añ tanawtaqee. ⁸Nihqe öviy itam God qapēvewnayakahkaiw yep qatsit ep itahtokoy mātatveniqey nānawakna, Itahtutuyqawhqay amum yesniqé öviy'o. ⁹Nihqe öviy itam yūmosa put unañwveyaniqey añ qa nātusiyuñwa, sen itam qa put amum yeskahkañwo, sen pay put amum yeskahkañwo. ¹⁰Pi hisat Christ simmuy amunem hin yukuqw, pep itam sohsoyam put atpip horivani, nen itam nāt itahtokoy añ yesqey hihta hintsatskaqey ep itah'ahsatiy ömahtotani, sen itam lolmat hintsatskaqey ep'e, sen qalolmat hintsatskaqey ep'e.

Friendship with God through Christ

¹¹Oviy itam simmuy hin as God mamqasyaniqat navoti'kahkañw pumuy tuptsiwyaniqat añ ö'qalnaya. God itamumi itah'unanway aw pay navoti'ta; noqw pay hisnen uma piw umuh'unanway ep put navoti'yuñwni. ¹²Itam qa nātsotskanayaniqey öviy yan pēnaya. Noqw haqawat hihta suovaamnihqat aw taywisa, nihqe pan puma hakiy tsokanayañwu; pu himu hakiy unanwayat ep lolmatnihqat qa tuway'wisa. Noqw as uma itamuhpe hahlaykahkañw pumuy amumi hin lavayhtotiniqey navoti'yuñwniqt öviy itam yan pēnaya. ¹³Noqw öviy kurs itam qanavoti'numye' itam God enem panyuñwni; pu kurs itam suyan wuwni'yuñwe' itam umuñem panyuñwni. ¹⁴Pi Christ itamumi unanway'taqat itam navoti'yuñqe soon qa put enem tumalay'yuñwni, yan wūwantotaqee: Sūka tāqa simmuy sohsokmuy amunem mōki; noqw pep pu' soñawnen pi puma sohsoyam put amum soa. ¹⁵Noqw as hakim yesqam pahipi haqahpiy nāp tunatyay qa añ hinwist, Christ amuñem mokqe piw ahoy tātayhqat tunatyayat añ hinwisiqat öviy pam sohsokmuy amuñem mōki. ¹⁶Noqw öviy itam yahipi qa hakiy sinot pitsáñwayat aw wūwantotani. Ura as itamunaqw haqawat Christ tuwi'yuñwa. Noqw pu' hapi itam put sínotnihqat qa pan put aw taywisa. ¹⁷Pi sino Christ amum sūpwatiqw, God put pūhutañwu; Put hisatqatsiat súlawhtiñwu; añ ahsupoq pam pūhutiñwu. ¹⁸God hapi sohsok iit tumalay'ta; nihqe Jesus Christ ahpiy itamuy namivöhikna; nihqe itamuy pöhiknaqe itam put pantaqat yuaataniqat öviy itamuy ayata. ¹⁹Yan itam yuaatota: God Christ añ simmuy nāmiwat pöhikna, nihqe pumuy

qaanhtipuyamuy pumuy amumi qa noi'ta. Pam itamuy put pantaqat tuawi'taniqat ayata. ²⁰Noqw itam soñawnen Christ qeniyat ep put eñem sinmuy amumi yuaatotaqe put aw yankahkañw umumi okiwhinraqwa; uma God aw nánamtökaniqat öviy'o. ²¹Pi Christ qaanh tiput qa tuwi'ta. Noqw pay God itahqaanhtipuy put aw noa. Noqw put ahpiy itam God ainqw suan qatsit makiwya.

6 ¹Noqw öviy itam God amum tumalay'kahkañw, umumi okiwhinraqwa: Uma God núokwayat qa paysoq kwusuyat uma put akw morìvwastotini. ²Ura pam tutuvenit añ yan lavayhti: Nu pan unañway'taqw uñ hiñqawhq nu navota; nihqe ayo nónantiwhqat aw pituqw nu Úmi unañwtavi, ura kita. Noqw pi meh, pu' hapi pam itamumi tuqayvastaniqey pan unañwti; pu' hapi hak ayo yámakniqat eñem qeni. ³Itam qa hakiy unañwmoknayaniqey öviy suan hinwisa; taq ka sinom itah tumalay tukopnayani. ⁴Itam kānanaptaqey añ nakwhani'yuñwa. Noqw öviy sinom soh soyam itam God eñem tumalay'yuñqat navoti'yuñwni. Itam hihta hakni'yuñwa, pu itam hīhihta añ sónontotí. ⁵Sinom itamuy wuvinumya, itamuy sivikimi tañatota, itamumi kikihpoqya. Itam maqsontota; itam qa tohtoka, pu tsóñsoiwyuñwa. ⁶Itam sohsok hihta añ kuhkuyvaqe qa nañ'eknayat, añ ahsupoq qaatsay'kahkañw hinwisa, God lavayiyat navoti'yuñqee; itam tūvāsyá, itam nuhtumi unañway'yuñwa, Qahováriwtaqat Hikwsit öqalayat ahpiy'o. ⁷Itam sutsep qaatsay'kahkañw yuaatota. Itam God öqalayat añ hinwiskahkañw, suan tumalay'yuñwa. Pam pantaqa putvaqe itahmay añ sipwuvahpit anta, pu suyvaqe itahmay añ tuwohtat an'i. ⁸Haqawat itamuy kapti'yuñwa, noqw pu pētu itamuy pas qa hihtalalwa; haqawat itamuy qalomáyuaatota, noqw pu pētu itamuy lomayuaatota; haqawatuñiqw itam qa a'tsatu, noqw pētuñiqw itam a'nö a'tsatu. ⁹Haqawat itamuy qa tuway'numya, noqw pu pētu pay itamuy tuway'numya. Mokiwu nāqavo itamum yannuma, noqw pay itam nāto tayyuñwa; itamuy a'nö wuvinumyaqw, pay itam híhinhraqam nāto yēse. ¹⁰Itam unañwmokiwkahkañw pay yūmosa hahlayya; itam okiwhinnumyakaiw kaysiwhqamuy kāhaktotoynaya, as nasta sivay'kahkañw Christ atsviy itam sohsok hihta himuy'yuñwa. ¹¹Is uma Corinth ep sínomu, itam qa hihta tupkiwtaqat umumi yuaatota; itam umutpiro itah'unañway púrukwnaya. ¹²Itam umumi itah'unañway aw qa uhtaya; noqw sumataq úmawat umuh'unañway itamumi uhtaya. ¹³Hakimuy naam timuy amumi hin lavayhiqat pan hapi nu umumi lavayhtini: Uma tuwat itamumi umuh'unañway wūyak hotayani.

Warning against Pagan Influences

¹⁴Uma qatuptsiwni'yuñqamuy qa suñwálalwani, pi uma pumuy amumum qa súnahpeya. Puyaw suan hinmaqa qasuanhinmaqat amum haqam súanhtini? Puyaw tāla qatālat amum haqam súnahpee? ¹⁵Puyaw Christ Nukpanat amum haqam súnahpee? Hal ya tuptsiwni'taqa

qatuptsiwni'taqat amum haqam súnahpee? ¹⁶Puyaw God kīat nāp yukit aw nāwakintiwyaqamuy amum haqam hihta ep súnahpee? Pi uma hapi God qátuhqat kiyat anyuňwa; pi ura God paňqawu: Nu pumuy amuhsonve qátuni, nen amuhpe hinnumni. Nu pumuy Tutuyqawhqaamni, noqw puma isinomni. ¹⁷Oviy uma pumuy amuňaqw lasye', ayam pas supyani, kita Tutuyqawhqa; nen uma hihta qa powaiwtqaqt qa aw hintsatskani; noqw nu umuy ömahtani. ¹⁸Nihqe umunaiwtani, noqw uma itiyotimni, pu imanhtimni, kita Sus'öqaltutuyqawhqa.

7 ¹God itamuy yan āawna, aw iunaňwamu. Noqw öviy sen itahtokoy, ²pu sen itah'unaiway hihta akw tuyoy'ewakwtiqw, itam put ańqw nākwaň'ewakwtotani. Nen itam God pas kaptſi'kahkaňw, put aw nānoi'yūnwni.

Paul's Joy

²Uma itamumi pas unaiway'yūnwni, itupkomu, itam qa hakiy hintsatsna; itam qa hakiy hovalaya; itam qa hakiy hihta paysoq kwahanaya. ³Nu umuy qa hihtataniqey qa pan wūwankaňw yan pēna. Nu umumi pas unaňway'taqey ura umumi pay lavayhti; noqw öviy sen itam soe', sen yēse' itam nāto sūpwatini. ⁴Nu qatuhuskaňw umumi yan lavayhti, itupkomu; nu umuhpe pas hahlayi; noqw nāma hin pi nu hīhihta ań kānanvotima, níkaňw nu suyan unaiňwte' pas hinhaqam hahlayhtiňwu. ⁵Itam Macedoniat ep ökihqé, kurs hin nāsuňnwayani; nánan'ivakw itamuy sóontsatsnaya. Itam lomatuawit eñem nuhtumi rohomnumya; pu itah'naňwa tsawiniwyuňwa. ⁶Noqw God ań sóonhtotiqamuy öqalaňwuqa itamuy suyan unaiňwtoyna, Titus pítuhqat akw'a. ⁷Piw qa put pantaqat akw-saa, pam itamumi umuy lavayhtiqa put akw piwu. Pam umuhpe pas hahlayi. Yaw uma inumi yórikyaniqey nānawaknaqt itamuy āawna, piw yaw uma hakiy qaanhintsakqat atsviy tsaykitaqata, piw yaw uma inuňem su'qawyuniqata. Nu iit navotqe pu' pas hahlayhti. ⁸Pay as pi nu itutuveniy akw umuy qahahlayhtapnakaňw, pay nu put ep iwuwniy qa alónita; pay as pi nu mohtiniqw nāpi kurs nu pēnaqey pan wūwa, ispi nu navotq, yaw pam tutuveni umuy qahahlayhtapnaq'ö, pas as pi pay hihsavoo. ⁹Noqw nu pu' put ep hahlayhti, uma qahahlayhtotiqat qa epnit, uma qahahlayhtotiqe umuhhistsakpiy ańqw ayo lasyaqat put ep'e; uma pan qahahlayhtotiqe God unaiňwveya; noqw öviy itam umuy qa unaiňwmoknaya. ¹⁰Pi ason hak God tunatyayat an qaanh tipuy ep qahahlayhte', put ańqw lasq, God put ayo távini. Noqw pam soon put ep qahahlayhtini. Náwuspi yep qatsit tunatyayat ahpiy qahahlayhpi mokiwuy tumalay'ta. ¹¹Kurs uma namiwuwayani, uma qahahlayhtotiqw ya God umuhpa' hin tumalay'ta? Uma pās wuwni'vaya; uma put pantaqat ep neniňem qenitotaniqey tunatyaltot; uma qaanh iqat aw pas kwaňwá'ytsivutoti níkaňw uma piw tusi'tota; uma inumi yórikyaniqey pas pāpu kwaňwtoynaya; piw uma qaanh iqat sivintoynayaniqey pas

suhtaq'ewya. Uma panhtotiqe it ep neniem qenitota. ¹²Ura nu umumiq pēnaqe hakiy qaanhitiqat qa put tunatyawkañiw pēna, piw hakiy ep qaanhitiqat qa put tunatyawkañiwo. Nu úmuywat tunatyawkañiw óviy yan pēna, mātaq pi uma God atpip inumi pas unaiñway'yuñqey nanaptaniqat óviy'o. ¹³Noqw umuy panhtotiqw nu pas suyan unaiñwti, tis pi óviy Titus umuhpe hahlayhti, uma sohsoyam put suyan unaiñtoynayaqw óviy'o; noqw nu put amum hahlayhti. ¹⁴Nu umuy tsuyakqe, Titus aw umuy pihni'ta. Nihqe nu put ep qa hahmana. Ura itam umumi sohsok hihta suan lavayhtoti. Nihqe óviy piw pan nu Titus aw umuhpe himuiwtqaq pas súañqawu. ¹⁵Noqw pam piw pas pavan umumi unaiñway'ta, uma put hin kwusuyaqt u'ni'taqee. Yaw pam umumi hihta lavayhtiqw uma put anhtoti; yaw uma tsawiniwkahkañiw put pas kaptsi'yuñwa. ¹⁶Noqw óviy nu umumi pas hahlayi, itupkomu, nu umumi tuptsiwhqee.

Christian Giving

8 ¹Taa, God Macedoniat ep put aw tōnawtaqamuy amuhpa' hihta tumalay'taqat nu pu' umuy ãawnani. ²Pay as pi nāmahin okiw puma hihihta añ kānanvotkahkañiw put ep pas hahlayya; nihqe puma hihta hakni'kahkañiw himuy qa kahkawnayat, ayám hakim hihta hakni'yuñqamuy paahwantotaniqey óviy hihta tsovalaya. ³Nu pumuy amumi navoti'taqw puma qa paysoq tusoq'ayatiwyqaq kwañtoynayakañiw hihta himuy'yuñqey kuwahtoti; piw put pas yuhke' hihta kuwahtotiniqey unaiñwtoti. ⁴Nihqe puma God sinomuyatuy hihta hakni'yuñqamuy amuñem hihta tsovalayat, itam put ömahtotat, amumi put kiwisniqat itamumi ö'qalyaqe itamuy pas qaoëwiyatota. ⁵Nihqe puma itahwuwniy yuhke' it piw hinhtoti: Puma mohti Tutuyqawhqat aw nānoayat, pu God tunatyayat ahpiy itamumiwat piw nānoaya. ⁶Noqw óviy itam Titus umumi ayataqw, pam umuñaqw hihta tsovalani; pay yaw pam umuñaqw it tumalat yahyna. ⁷Uma hapi sohsok hihta añ qaoëwíhinyuñwa; uma qapëvewnit pasiwyuñwa, uma put yuaatotaniqey tuwi'yuñwa; uma God lavayiyat navoti'yuñwa; piw put ep qanätsi'yuñwa; uma itamumi pas unaiñway'yuñwa. Noqw óviy uma piw tūvañwayaniqey ep qaoëwíhiniwhtotini. ⁸Pay hapi nu it umuy qa pas tusoq'ayata; mātaqpi kurs uma pas antsa nuhtumi unaiñway'yuñqat nu navotniqe óviy ayé' hintsatskaqat nu umuy ãawinta. ⁹Pi Itahtutuyqawhqa Jesus Christ umuy hin òkwatuwhqat uma pay navoti'yuñwa. Ura as pam kāhakníkañiw umuñem öokiwherti, pam öokiwhtiqw uma kāhaktotiniqat óviy'o. ¹⁰Noqw it nu añ wūwaqe pañqawni: Pay yaw ura uma sükw yahsaiñwuy ephaqam hihta tsovalayaniqey añ suhtaq'ewya. Taay, uma hihta yayhnayaqey aw antsatsnaniqw, pam umuñem lomahintani. ¹¹Uma hihta hinhtotiniqey suhtaq'ewyaqey put aw antsanyani, umuy hihta himuy'yuñqey ahpiy'o. ¹²Pi hak su'qawkañiw God hihta maqaqw, God put ep hahlayhtiñwu; hak hihta qa himuy'taqw, God pay navoti'taqe, hakiy

aw qa hihta tuñlay'tañwu. ¹³Pi pay añ haqawat qa a'pitniqw úmawatas añ hihta maqsonlalwaqat nu qa put pañqawu. ¹⁴Pay hapi nan'ivo súnantaniqat öviy nu pañqawu; Puma pu' hihta hakni'yuñwa, noqw uma qarūrumnaya; as uma pumuy paariñwayaniqat nu umuy tüviñta; noqw uma tuwat hihta hakni'yuñqw puma tuwat umuy paariñwayani, noqw yan nan'ivo súnantani. ¹⁵Pay pi ura yan pey'ta: I' hak wūhak tsovalaqa qa hihta akwsíñwanañwu; noqw i' qa wūhak hihta tsovalaqa pay qa hihta rūrumnañwu. ¹⁶Noqw kwakwhat pi God Titus pan unañwtoynaqw pam umumi pas unañway'ta, itamuy hin umumi pas unañway'yuñqat pan'i. ¹⁷Pi itam put aw pañqaqwaqw, pam súnakwha; nihqe pay pam pas su'qawtaqe öviy nanāp'unañw umumiq'a. ¹⁸Noqw itam Titus enañ sukw tuptsiwni'taqat umumiq hōnaya. Pam God aw tsotsvalyaqamuy amuhpa' lomatuawit yuaatinuma, nihqe put ep pas aw lomanavotiwtia. ¹⁹⁻²⁰Pi God aw tōnawtaqam put namorstaqw, pam itamum hinnumqe, itam hihta tsovalayaqat kima. Pi itam añ ahsupoq suan hinwisniqey nānawakna. Taq ka hak itamuy hihta tsovalayaqat ep itamuy övelani, as pam put ep God pas hihtatanikañwo, itamuy hin nāvaañwantotaniqey suhtaq'ewyaqat aw yórikqee. ²¹Itam Tutuyqawhqt atpip suan hinwisniqey tunatyawayuñwa, piw sinmuy amuhpewii. ²²Pu mitwat itam piw aw lomanavoti'yuñqat pumuy enai hōnaya. Pam hīhihta añ qanātusi'maqey itamumi mahtakna. Nihqe pam pu' umumi yórikniqey pas kwañwtoyna, pam umumi pas tuptsiwni'taqe öviy'o. ²³Noqw sen Titus hákiynihqat haqawa tūviñlawniqw, pay pam hapi itumalsuñwa, pi inumum pam umumi unañwtavi'ta: noqw sen haqawa imuy tuptsiwni'taqamuy hákimnihqat tūviñlawniqw pay puma God aw tōnawtaqamuy tuaw'aymatu, puma Christ pas himuniwhiniqat öviy añaqe' ayatiwa. ²⁴Noqw öviy uma nuhtumi unañway'yuñqey pumuy amumi mahtaknayani, pu añaqe' God aw tōnawtaqamuy amumi piw; noqw pahsat pu sohsoyam nanaptani itam pumuy amumi umuy lomalavaytaqe pas súañqaqwaqata.

Help for Fellow Christian

9 ¹Pu uma God sinomuyatuy hihta akw paariñwantotaniqat pay soon pas nu umumi pentani, pu umuy ayalawni. ²Pi nu umumi navoti'taqw uma su'qawyuñwa; noqw öviy nu pan Macedoniat ep sinmuy amumi umuhpe himuiwt; nihqe pay Achaiat ep tuptsiwni'yuñqam yas hihta akw tūvañwantotaniqey añ sun suhtaq'ewyaqat nu amumi pañqawu; noqw pas pan umuhtunatya kaysiwhqamuy pan unañwtoyna. ³Níkañw pay nu inuhsavo imuy tuptsiwni'yuñqamuy umumiq hōna, nāp hisat pi itam yan umuy hiñqaqwaqe kurs a'tsatnihqey pan sinmuy amumi mahtaktotini; noqw pay pi nu pañqawu: Uma pās yuki'yuñwniqat öviy'o. ⁴Taq nāp hisat pi sen haqawat Macedoniat ep tuptsiwni'yuñqam inumum ókiqw kurs nāt uma qa yuki'yuñqw itam hamanhötötini, tis pi öviy úmaa, pas qananahtsopyaqat

umuy itam kwiviyuaatotaqat ep'e. ⁵Noqw öviy nu añ wūwaqe imuy tuptsiwni'yunqamuy amumi pañqawhq, puma ariwu pay inuhsavo umumiqye', hihta uma kuwahtotiniqey pañqaqwaqw tsovalayani; noqw uma sohsok hihta ariwu pay tsovalayaqw, sohsoyam uma nanañ'unañ' put kuwahtotiqat nanaptani, itam umuy tusoq'ayatotaqat qa paniq'ö. ⁶Noqw it nu pañqawni: Öwiuyhqa pay öviy piw öwiöhöqmantani; pu i' hak qaöwiuyhqa piw öviy qaöwiöhöqmantani. ⁷Hak hin nāp wūwante', pan hihta kuwahtimantani, qa kahkawnakaníwo, piw paysoq pi aw pañqaqwaqw öviy'o; pi God haqam su'qawkañiñ' piw paysoq pi aw pañqaqwaqw öviy'o; pi God hakni'yunqat epnihqe hóyokput umuy öqala; noqw pahsat pu uma qa hihta rūrumnayakahkañ' añ öokiwayaqamuy paanwayaniqey hihta pasiwyuñwni. ⁹Pi ura yan pey'ta: Pam ariqe' ahsupoq añ öokiwayaqamuy hihta huyta; pam sutsép-sa núokwa. ¹⁰God hapi sinmuy poshumit huyta, piw pumuy amumi nōsishqat nóáñwu; nihqe pam umuy hihta hakni'yunqat umuy huytani; noqw kurs uma soñawnen put uyyaqw pam wuriwe' natkotote' lolmat tumalat aniwnani. ¹¹Noqw pahsat pu uma sohsok hihta qaöwiöhinkahkañ' pas pāpu añ öokiwayaqamuy paanwayaniqey pasiwyuñwni, noqw itam God sinomuyatuy amumi it kuwahtiput maqayaqw puma pas pavan God aw hahlayyani. ¹²Pi uma it kuwahtiput God sinomuyatuy amumi maqaye' pumuy hihta hakni'yunqat ep pumuy paanwayani. Noqw uma panhtotiqw puma God pas pavan aw hahlayyani. ¹³Puma umuñaqw kuwahtiput ömahtote' pas antsa uma Christ ariqw lomatuawit kwusuyaqat aw ýórikyani, piw put kwusuyaqe put añ hinwisniqata; noqw puma God pas hihtatotani; uma qa hihta kahkawnayat pumuy amumi hihta kuwahtotiqat ep'e, pu qa púmuysa amuminit, sohsokmuy sinmuy amumii. ¹⁴Nen puma umuñiem God aw nanañawaknani, as umumi ýórikyaniqey tunlay'kahkañiwo, God umumi pas unañway'taqat nanaptee. ¹⁵Istathihi God qaöwiöhikay'taqat itamumi kuwahti! Pas kurs hin put súañqawu. Itam put ep God aw hahlayhtiwisni.

Paul Defends His Ministry

10

¹Noqw nu' Paul umumi pañqawni: Yaw haqawat nuy umumumnen oki'wanariway'tanwuqat pañqaqwa, níkaiñ' nu yaw umuñaqw ahpiyinen pas qatuhtuskañ' yuaatañ'nu. Noqw ura Christ pas nāp yep qatsit ep hinnumkañ' pas qa a'nō unariway'kañ' , sinmuy pāsi. ²Noqw öviy nu umumi okiwhiñqawlawni: Nu umumumniq, uma nuy qa tuhtuskañ' yuaataniqat qa aw nuy öqawnayani. Taq yaw nu nāp itunatyay añ hinmaqat pan inumi wuwantota. Noqw pumuy amumi nu qatuhtuskañ' yuaataniqey pan nātuptsiwni'ta. ³Pay as pi itam yep qatsit ep yeskahkañ', qa nāp itah'öqalay ahpiy Nukpanat aw rohomhtiwsa. ⁴Itam qa yep qatsit ahpiy tunipit akw put aw rohomhtiwsa, pi God tunipiyat akw'a. Noqw put akw itam Nukpanat öqalayat qa hihtatota. ⁵Itam sinmuy wuwniyamuy qa hihtalalwa; puma kwiviunariway akw God ariqw navotit aw rohomnumyaqw itam pumuy áñwulalwa; pu

sinmuy nāp tunatyay ańqw lasye', sohsok Christ aw-sa maqaptsi'yuńwniqat pan itam pumuy unainwtotoynaya. ⁶Noqw uma itamumi maqaptsi'yuńqw, pahsat pu itam hakimuy qa tuqayvahsi'wisqamuy hinwat öqwhayani. ⁷Ya uma haqawat suovaamnihqat pitsáñwayat-sa aw taywisa? Uma it piw aw wūwayani: Kurs haqawa Christ lavay'ayaatnihqey namiuwantaaqw, pay itam piw put lavay'aymatu. ⁸Pi Christ nu umuy öqalaniqat pan nuy ayata, nu umuy hovalaniqat qa panwat nuy ayata. Noqw pas as pi nu it öqalat yuaataniqw pay pam inuňem qa haman'ewayni. ⁹Nu itutuveniy akw umuy tsatsáwinaniqey qa nāwakna. Uma qa pan inumi wūwayani. ¹⁰Oviy pi yaw haqawat pańqaqwa: Put tutuveniat as qaööwfhinkahw pu ańo öqala; noqw pi hakimuy amumumnen pay öwlewniňw, pu lavayiat qa pas lay'taríwu. ¹¹Noqw pay nu pan hińqaqwaqamuy amumi pańqawni: Uma it ań wūwayani: Pay nu yávahaqaqw umumi öqalat penta, nihqe öviy nu umumi pite' pay nu soon qa piw pańqe' umumi yuaatani. ¹²Piw nu kurs hin nākwiviyuaatotaqamuy amumumnihqey, piw amunnihqey pańqawni. Puma pi nānami namituwanlalwakahkańw, pu ayám hakiy hintaqw pay qa pas antaqey namiuwantotaqe qa suan wuwni'yuriwa. ¹³Itam soon ayam sukwy tumalayat yuaatotani, pay pas nāp itahtumal'ayaway-saa. God itamuy tumal'ayataqw Itam Corinth aqw pahsavo hinnumya. ¹⁴Noqw uma itamuhpí mohti Christ ańqw lomatuawit nanapta. Noqw öviy itam umuhpa' hihta lomatumaltotaqey put-sa yuaatotani; kurs itam qa umumi öke', soon pan yuaatotani. ¹⁵Ura nu pańqawu: Itam ayám supwatuy tumalayamuy qa put yuaatotani. Is as okiw umuhtuptsiwniy ań uma öqawhtotaqw, pep pu' God umuyupqöymi itamuňem qenitani. ¹⁶Pi itam umuyupqöyya lomatuawit yuaatinumyaniqey nānawakna; níkaiw ayám piw sukwy tumalayat qa sokoplapwani. ¹⁷Noqw i' hak hihta ep hahlayhiqat hapi Tutuyqawhqtat núokwayat ep hahlayhtimantani. ¹⁸Pi hak nálomalalvayhq pam qa hímuu; níkaiw ason Tutuyqawhqa hakiy lomalvayhiqat pam pantaqas pas hímuu.

Paul and the False Apostles

11 ¹Is as uma inumi hihsavo tūqayyuńwni, noqw nu tuwat an'e'wakw nāyuaatani. Hal owi, uma inumi tūqayyuńwni. ²Nu God ańqw pan unańwtiqe umuy kahkawnaqe, umuy qahováriwyuńniqat nāwakna. Hak tāqa tiy mānat qahovalniwtaqat sūkw tiyot aw nóahqat pan nu umuy Christ aw noa. ³Níkaiw nu tusiiwta, taq ka uma Christ qaatsay'kahkaiw aw unainway'yuiwniqey qe'totini, hak umuy ünatoyaq'ö, ura tsüa unatwiy akw Eve hin ünatoyaqat pan'i. ⁴Uma itamuńaqw lomatuawit hímunihqat pay kwusuya. Noqw öviy kurs piw hak pite', alönöt tutuqayhpit umumi mātapsq, sen piw sukwy ayo tūooyhqt itam qa yuaatotaqat umumi yuaataqw, sen sukwy hikwsit uma qa kwusuyaqat umumi kwusivaqw, uma ka put aw súunainwtapyani. ⁵Ima ayaiwyuńqamnihqey pan nātsokani'yuńqam pas puma pásyaqey yuaatota; noqw nu pay nāpnihqe qa pumuy amuňk pitsíwta. ⁶Yaw uma nuy qa lavayhtuwi'taqtat pańqaqwa. Ka pi nu panta. Níkaiw nu navotit pasiwtia. Oviy pi itam hihta umuhpa' tumaltotaqey akw

itahnavotiy ań ahsupoq tunvotnaya. ⁷Ura nu umumi pítuhqe lomatuawit umumi yuaataqe umuñaqw qa hihta tükwata. Nu umuy hihtataniqe öviy nāqahihtata. Ya nu it ep umuhpewi qaanhти? ⁸Nu umumum tumalay'taniqe öviy aye' God aw tōnawtaqamuy amumi tükway'ta, puma sivay akw nuy paanwantotaqw öviy'o. ⁹Nihqe ura nu umumum yančaiw hihta haktaqe qa hakiy aw put ep tükway'ta; pi ima tuptsiwni'yuriqam Macedoniat ańqw ökihqam nu hihta hakni'taqw put ep nuy paanwaya; noqw öviy uma nuy qa maqsontota. Noqw pay nu ka sutsep panmani. ¹⁰Christ iunańway ep qatuqw nu sutsep qaatsay'kańw it yuaatani: Nu qa hakiy aw hihta ep tükway'tat, sinmuy amumi lomatuawit yuaataniqe yep hahlayhtimani. Noqw soon hak nuy put ep sóontsanni. Nu Achaiat ań ahsupoq pan yuaatinumni. ¹¹Noqw ya nu hinoqw panhti? Sen nu pay umumi qa unainway'taqe öviy'o? As'a. God inumi pas suyan navoti'ta. ¹²Haqawat súitamun God eñem tumalay'yuniqey pańqaqwa. Noqw as pumuy a'tsatnihqat mahtaktotiniqw öviy nu God lavayiyat qa hihta öviy yuaatinuma; pay piw nu nāto pan yuaatinumni. ¹³Puma Christ eñem ayaipyuńqamnihqey pańqaqwa, níkańw unatwit hintsatska, pi puma qa pas pas antsa God eñem tumalay'yuniwa. ¹⁴Noqw pay soon qae, pi Satan pas nāp tālat ep hońviayanihqe pan namtakni'ta. ¹⁵Paniqw öviy put eñem hintsatskaqam hihta suan hintsatskaqey pan namtaknayaqw, pay uma qa aw kāwuwantotani. Noqw pay pumuy hin tumaltotaqw, God pan hapi pumuy amumi ahoytani.

Paul's Sufferings as an Apostle

¹⁶Noqw nu piw pańqawni: Qa hak hapi nuy pay núanhimunihqat pan inumi wūwantani, hal kurs pantanik pay nu núanhimunihqat pan inumi tuqayvastotani; noqw nu hihsavo kwiviyuaatani. ¹⁷Nu pu' pay sinot an lavayhtini, qa Tutuyqawhqat w提醒 you to pay attention to the original text. It says "pay sinot an lavayhtini", which means "pay attention to the one who suffers".
18Ima hakim Christ eñem ayaipyuńqamnihqey yuaatotaqwam yep qatsit ep hímuyaqey, piw hihta hintsatskaqey ep kwiviyuaatota; noqw öviy nu tuwat kwiviyuaatani. ¹⁹Uma hakimuy ań núanhiihtuy amumi suhtaq'ewyakahkańw tūqayyuńwa, sam pi uma pas nāp súanwuwni'yuniqee. ²⁰Ima nátsotskanayaqam umuy núantuwiktota, umuy hihta kwahantota; umuy nukwáinwhintsatska; pu náhihtatota, umuhtayway wuvahotta. Puma umuy pan hintsatsnaqw uma ań kūyuńwa. ²¹Is uti! Puma a'nö ö'qaltu, noqw nu okiw qaöqála; ispi nu umuy qa pan hintsahsanhqé öviy'o. Níkańw kurs puma hihta ep kwivilavayhtotiqw pay nu piw panhtini. (Nu pay hakiy núanhimunihqat an yuaata.) ²²Ya puma Hebrew sinom, Israel tímatu? Pay nu piw pam'i. Ya puma Abraham natkomatu? Pay nu piw pam'i. ²³Ya puma Christ eñem tumalay'yuniwa? Piw nūu. Nu pas a'nö tumalay'ta. (Nu núanhimunihqey pan lalvaya.) Sinom hihsakishaqam nuy wuvahotta; piép sivikimiq nuy panayańwu; pu nu qa sús pēp mōki. ²⁴Tsivot-sikis ima Jew-sinom nuy sūkw akw qa lōp sunát-sikis wuvahotta. ²⁵Sinom pāyis

nuy murikhote akw wuvahota; sūs nuy tatatupya; pāyis pātuwaqatsit ep pākihut itamunen sakwíti; sūs nu tōkilnawit-nikaiñw pu tālō' pātuwaqatsit a'nö hōtsit ainqe' pāyawnuma. ²⁶Nu wuhkonakwsu; pāvaqe nu unahinnuma, piw uuyiñwtuy amuhpaa, nāp isinomuy amuhpaa, piw ainqe' hihihtuy sinmuy amuhpaa; nu wuhkokitsokit añ unahinnuma, pu qayēsiwhpuvaa, pu pātuwaqatsit aña'a; piw añ tuptsiwni'yuñqamuy atsáy'kahkaiñw pañqaqwaqamuy amuhpaa. ²⁷Okiw nu maqsonte' mariwúiwtaiñwu, qa sūs nu qa pūwi; pu nu tsöñmokiwtaiñwu, pānaqawuy nu añ kānanvotya; nu qa sūs napwala; tūsuñw'iwtaiñwu; nu ephaqam qa yuwiñtañwu. ²⁸Noqw nu iit sohsok añ kuyvaqe nawus nu nāqavo Jesus aw tōnawtaqamuy amumi tunatyawtani. Nihqe nu put akw putuipta. ²⁹Kurs hak haqam qaöqáwi'taqw nu put amum qaöqáwi'ta. Kurs hak haqam tuptsiwnit ainqw lasq, nu put ep pas unañwmokiwtaiñwu. ³⁰Nikaiñw pay kurs nu hihta ep kwivihiñqawlawnik, pay nu tatam qaöqálanihqey pan namtakni'tani. ³¹God Jesus Christ Itahtutuyqawhqay Naat inumi navoti'taqw nu súañqawu. (Okiw nam pam yūmosa tayawintiwaal!) ³²Ura nu Damascus-kitsókit epniqw, pep tutskwat ep moriñwi Aretas yan mātsiwhqa nuy nüaniqey nāwakna; nihqe öviy pam pan tutaptaqw pep kikmoñwi Damascus-sinmuy kitsókiyamuy ep tukw'uhtsit ep aw hötsíwat ep solāwamuy tūwalayaniqat öviy oya. ³³Noqw nu tutsáysivut ainqw pakiwtaqw, hakim ikwátsim tuhpelva' nuy hawnayaqw nu moñwit māyat ainqw ayo yama.

Paul's Visions and Revelations

12 ¹Pas ka nu hihta kwivilalvaye' soon put akw moñwvastini. Kurs nu hihta tuawyorikqey, pu Tutuyqawhqa inumi mātaktiqat yuaataní. ²Nu hakiy Christ aw tuptsiwni'taqat tuwi'ta. Noqw pam pakwt nālōq sihkay'taqat yahsañwuy ephaqam tokpelat yūmoq paki; sen tokoy'kañwo, sen pay qa tokoy'kañwo, nu put qa navoti'ta, pay God-sa put navoti'ta. ³Ura nu pañqawu: Pam hak lomaqatsit aw òomi wíkiwa, sen tokoy'kañwo, sen pay qa tokoy'kañwo, nu put qa navoti'ta, pay God-sa put navoti'ta. ⁴Noqw pam pañso wikiwhqe, lavayit pas kurs hin pañqawiwhqat navota; noqw put hak yuaataniqw pam mewniwta. ⁵Nu hakiy pantaqat tsokanani, nikaiñw pay nu qa nātsokanani; nu qaöqáwi'taqey yuaatani. ⁶Kurs nu as hímuiwtaniqey nāwaknanikañw, nu qa nūanhimuniwhtini; pi nu hihta yuaataqey suyan navoti'ta, Nikaiñw pay nu soon panhtini. Taq hak inumi hin yórikqey, pu nuy hin navotqey pan inumi wūwantaniqat nu nāwakna. Noqw pep pu' pam soon put pantaqat yuhke' nuy tsokanani. ⁷Noqw nu hihta pas pavan yórikqey qa ep pas kwivi'nañwtiniqw, hihta tūya Satan ahpiy inumi noiwa, kütat antaqa, nuy tūholawniqee. Noqw put atsviy nu qa pas kwivi'nañway'ta. ⁸Noqw as pam pantaqat nuy mātapniqat nu pāyis Tutuyqawhqat aw okiw tūviñta. ⁹Noqw pam inumi pañqawu: Pay inuokwa ûmi aptsiwta, pi um qaöqáwi'taqw

pahsat pu nu uhpiy a'nö öqalay'taqey nuhtumi mahtakinta. Paniqw öviy nu hahlaykañw hihta añ qa pasiwkañw put ep himuiwtani; nen nu Christ öqalayat añ put amum hinmani. ¹⁰Nihqe öviy nu Christ atsviy hihta añ kānanvotqey ep hahlayhtima. Nu put lavay'ayaatnihqe öviy öpuiwtia; sinom nuy övelantota; pu nu hihta hakni'ta; sinom nuy okiwsahsanya. Pi nu qaöqáwi'te' pahsat pu nu Christ ahpiy a'nö hoñviwtani.

Paul's Concern for the Corinthians

¹¹Nu yan kwiviyuaataqe núanhimuniwhti, uma nuy put aw lālayyaq'ö, pi as pi uma nuy lomalavaytanikañwo. Umuyniqw ima nāpnihqe Christ lavay'aymatnihqam pas pavan hihtuya. Noqw nu umumi súañqawni: Puma nālomatsokan'iyuñqw pay piw nu súamunta, nāmahin pi as nu pas antsa God-niqw pay qa hímuu. ¹²Ura nu umuhpa' tumaltaqe pas antsa Christ lavay'ayaatnihqey pan umumi namtakna; nu qa hihta ep nañ'eknat, umuhpa' kātumalat hihta tuawi'taqat tumalta, pu kātatayhpit pīwu. ¹³Ya nu aye' God aw tōnawtaqamuy-sa lomahintsant, umuy qalomáhintsana? Qae. Ka uma hihta ep inumi hin unañway'yuriwa, nu umumi lomatuawit yuaatat qa hihta umumi tuñlay'taqat ep'e. Okiw uma inumi put ep pōhikyani. ¹⁴Meh, pu' hapi nu pāyis umumiñqiqey aw pitsini'ta; pay nu soon hihta ep umumi tūkway'tani; nu umuhhimuy hihta tuñlay'taniqey qa put öviy umumini, pi nu umumi unañway'taqey öviy'o. Pi qa tsātsayom yumuy, namuy amuñem hihta na'sastotañwu, pi pumuy namat, yumat timuy amuñem hihta na'sastotañwu. ¹⁵Pu tatam pi nu umumi hihta nāvoswani, pu piw nukswiwhini, nāmahin pi nu umumi pavan pas unañway'taqw, uma tuwat pahsat inumi qa pas unañway'yuriñwu. ¹⁶Noqw pay pií; pay pi nu qa hihta ep umumi tūkway'ta as'a; noqw yaw uma pañqaqwa: Pam tuhisanihqe öviy unatwiy akw itamuy nukwáñwhinhiti. ¹⁷Ura nu umumi hakimuy ayata. Noqw puma haqawa sen umuy hihta kwahaha? ¹⁸Ura nu Titus umumi ayata, piw pu sukwat tuptsiwni'taqata. Noqw ya Titus umuy hihta kwahaha? Ya itam qa sun tunatyawta? Ya itam qa sun hinma? ¹⁹Uma ka wūwantotaqw nu umumi nēñem qenitaniqe öviy pan penta. Noqw pay qa panta. Pi nu God atpip Christ aw yankañw umumi penta, uma öqawhtotaniqat öviy'o, aw iunariwamu. ²⁰Pas nu tusiwtä ka nu umumi pite' umumi yorikq umuy suan hinwisniqat nu nāwaknaqw, uma qa pan hinwisni. Noqw pay uma as ka nu umumi pās yuaataniqat nānawaknaqw nu umuy tuwat qöhköyni. Nāp hisat pi uma hihta ep nāñwuy'yuñwni; nānami unañwtutuyyani, nānami itsfvuiwyuñwni, nānamiq hiñqaqwaqey akw nātsikiwtani, nehpewi sawiwitotani, pu pas hihtunihqey panyuñwni, tsotsvalqey añqw qa qanamítuqayveyani. ²¹Pu nāp hisat nu piw umumi pituqw, God Ina umutsva nuy hamanhtoynani, taq ka nu kaysiwhqamuy qaanh tipuy añqw qa lasyaqamuy tuwe' unañwmokni, puma itséhe'qatsiy, pu qahopqatsiy, pu qaunáñwtalqatsiy qa qe'totiq'ö.

Final Warnings and Greetings

13

¹Pu' hapi nu pāyis umumiq pohtani. Noqw hakim lōyöm sen pahyom pas suyan hakiy qaanhitiqat navoti'kahkañw inumi put tuhtualyaqw, pahsat nawus nu hakiy enem hin yúkuni. ²Ura nu umumumnikaiw hin pañqawhqeey pan piw qa umumumnikaiw umumi pēnani: Nu hisat umumi pite' soon hakiy ökwatuwni; nu sohsokmuy qaanhinwisqamuy amuñem hin yúkuni; ura nu pay nuhtuñk umuhpeq pohtaqw pay pan haqawat yēse, noqw pu' atsve piw nāt pētu pay amunhtoti. Noqw öviy nu soon hakiy ayo yámaknani, imuy hakimuy qaanhtotiqamuyu. ³Noqw pahsat pu uma pas suyan nanaptani Christ pas suyan inuhpe yuaataq'ö; put pantaqat uma navoti'yuniwniqey nānawakna. Pam hapi umumi qaöwihinta, piw a'nö öqala umuhpaa. ⁴Pay pi put tokoat qaöqáwitaqw, sinom nahoylehtsit aw put muaya; noqw pam ahoy tátayhqe, God öqalayat ahpiy qatu. Noqw ítamwat piw put an qaöqáwi'yuriwa; níkañw itam piw put amum yeskahkaiw, God öqalayat ahpiy put enem tumalay'yuriwa umuhpaa. ⁵Kurs uma nānami wūwayaa. Ya uma pas antsa Christ aw tuptsiwni'yuriwa? Kurs namiwuwayaa. Ya Christ pas antsa umuh'unaiñway ep qátuhqat uma navoti'yuriwa? Kurs uma qaatsáy'wisq pam pepeq qatu. ⁶Is as uma itamuy qaatsáy'wisqat nanaptani! ⁷Uma qa hihta ep qaanhtotiniqat nu God aw umuñem nāwakna. Nu qaatsáy'maqey mātaqtiniqey qa paniqw tūviñtima, pi nu umuy tunatyawtaqe öviy'o, umuy suan hinwisniqata, nāmahin pi sumataq nu atsáy'maqey mātaqtini. ⁸Noqw itam soon hihta pas antsanhqat aw rohomnumyani; itam soon qa put enem tumalay'yuriwni. ⁹Nihqe öviy itam hahlayhtoti, umuy öqawhtotiq'ö, nāmahin pi itam pay as sen qaöqáwi'yuriwa. Okiw as uma pas pasiwyuniwniqat itam umuñem nānawakna. ¹⁰Nu umuy u'nananiqe öviy añwu pay it tutuvenit umumi pēna, nu nāt qa umumiq pitur'a; taq ka nu umumi pite' nawus umuñem hin yúkuni. Pi nu sinmuy öqawhtoynaniqe öviy ayatiwa; nu qa pumuy hinwat yukunaniqey aw taviwkaiw, pay nu panhtiniqey aw öqalay'ta. ¹¹Taay, yantani itupkomu. Hakim ö'qalyañwu. Uma suan hinwisni; qa hin unañway'kahkañw nānami unañway'yuriwni; uma kwakwhat yesni; noqw God nuhtumi unañway'taqa piw hakimuy kwakwhat unaiñtoynañwuqa umumum hinnumni. ¹²Uma nānatupkomnihqey pan nāö'qawnayani.

¹³Sohsoyam God sinomat umuy öqalaya. ¹⁴Nam uma Itahtutuyqawhqay Jesus Christ núokwayat navoti'yuriwni, piw God umumi unañway'taqata. Nam uma Qahováriwtaqat Hikwsit añ sun hinwsini. Nam antaa.